

2. UPORABA

NAČIN DELOVANJA: Sredstvo CZAR je talni herbicid z rezidualnim učinkom. Vsebuje aktivno snov *klomazon*, ki pripada skupini izoksazolidinoni (skupina F4 po HRAC klasifikaciji). Aktivna snov *klomazon* inhibira biosintezo prekursorjev klorofila in karotenoidov, kar vodi do razbarvanja zelenih delov plevela; v rastlino prodre skozi korenine, občutljivi pleveli sicer vzniknejo, vendar zaradi pomanjkanja fotosintetskih pigmentov kmalu po vzniku tudi propadejo.

NAVODILO ZA UPORABO:

Sredstvo CZAR se uporablja za zatiranje **enoletnega širokolistnega plevela** v **ozimni in jari oljni ogrščici** v odmerku 0,25 L/ha ter ob porabi vode 300 – 400 L/ha.

SPEKTER DELOVANJA: Sredstvo dobro zatira **navadno zvezdico (*Stellaria media*)** in **plezajočo lakoto (*Galium aparine*)**, zadovoljivo pa zatira **navadni plešec (*Capsella bursa-pastoris*)** in **belo metliko (*Chenopodium album*)**.

ČAS UPORABE: Sredstvo CZAR se uporablja po setvi in pred vznikom posevka (BBCH 00-09).

OPOZORILA:

S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ enkrat v eni rastni sezoni.

Ne priporoča se uporaba sredstva, ko so temperature zraka nad 30 °C. Ne tretira se v vetrovnih vremenskih razmerah.

Ne priporoča se uporaba sredstva na peščenih ali zelo lahkih tleh in na poplavnih območjih. Potrebno je preprečiti zanašanje sredstva na sosednje neciljne rastline, druge gojene rastline ali površine namenjene za setev.

Med tretiranjem je treba zagotoviti enakomerno porazdelitev škropilne brozge po površini. Potrebno je preprečiti prekrivanje škropilnih pasov. V kolikor pride do dvojnega prekrivanja tretirane površine, se lahko pojavijo znaki fitotoksičnosti, ki so prehodnega značaja in ne vplivajo na kakovost in količino pridelka. Zaradi preprečevanja pojava znakov fitotoksičnosti je pomembno, da je seme pokrito z najmanj 20 mm zemlje. Seme, ki ostane na površini tal, je potrebno prekrito z zemljo. V primeru uporabe sredstva na novih sortah se je treba posvetovati z imetnikom registracije ali zastopnikom.

FITOTOKSIČNOST: Sredstvo ni fitotoksično, če se ga uporablja v skladu z navodili za uporabo. V neugodnih vremenskih razmerah se lahko pojavi kloroza oljne ogrščice. Ti znaki so prehodnega značaja in z rastjo oljne ogrščice postopno izginejo in ne vplivajo na pridelek.

ANTIREZISTENTNA STRATEGIJA: Sredstvo CZAR vsebuje aktivno snov *klomazon*, ki je razvrščena v HRAC skupino F4. Glede na način delovanja pripada inhibitorjem deoksi-D-ksiulos fosfat (DXP) sintazi / izoksazolidinonom. Tveganje za razvoj rezistence na aktivno snov *klomazon* je nizko do srednje, odvisno od plevelne vrste. Dodatne informacije so na voljo na <https://hracglobal.com/tools>. V kolikor se več let zapored na isti površini uporablja sredstva z enakim načinom delovanja, se lahko pojavijo odporni biotipi plevela, ki se razmnožujejo in lahko postanejo dominantni. Plevel se smatra za rezistenten, ko preživi pravilno opravljeno tretiranje v priporočenem odmerku. Pojavu rezistence se je možno izogniti z menjavanjem (ali mešanjem) komplementarnih sredstev, ki imajo drugačen način delovanja. Nekateri kmetijske prakse (oranje, pozna setev, ipd.) so prav tako učinkovita orodja, ki se uporabljajo za preprečevanje nastanka odpornosti.

KOLOBAR: Po spravi pridelka oljne ogrščice se lahko seje/sadi rastline, ki so običajne v kolobarju (ozimna pšenica, ozimni ječmen, tritikala, ozimna oljna ogrščica), če je od tretiranja s sredstvom preteklo vsaj 5 mesecev. Pred setvijo/sajenjem naslednjih gojenih rastlin se priporoča tla preorati vsaj do globine 15 cm.

PROPAD POSEVKA: V primeru propada posevka, ki je bil tretiran s sredstvom CZAR, je treba pred ponovno setvijo/saditvijo gojenih rastlin tla preorati 20 - 30 cm globoko. Kot

nadomestne gojene rastline se lahko šest tednov po tretiranju sejejo grah, fižol, krompir, koruza, sončnice, solata, špinača, zelje, jara ječmen, jara pšenica, oves in lucerna.

KARENCA: Karenca za oljno ogrščico je zagotovljena s časom uporabe.

MEJNA VREDNOST OSTANKOV: Mejne vrednosti ostankov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih za aktivno snov *klomazon* so določene s predpisi o mejnih vrednostih ostankov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih.

3. NEVARNOST ZA ZDRAVJE LJUDI IN OKOLJE

Sredstvo CZAR se **razvršča** kot:
Akut. in kron. za vod. okolje 1, H410

Sredstvo CZAR se **označi** kot:
Piktogrami GHS:

GHS09

Opozorilne besede: Pozor

Stavki o nevarnosti:

H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

Dodatne informacije o nevarnosti:

EUH401 Da bi preprečili tveganja za ljudi in okolje, ravnajte v skladu z navodili za uporabo.

EUH204 Vsebuje *izocianate*. Lahko povzroči alergijski odziv.

Previdnostni stavki - splošno: /

Previdnostni stavki - preprečevanje:

P280 Nositi zaščitne rokavice.

Previdnostni stavki - odziv:

P391 Prestreči razlito tekočino.

Previdnostni stavki - shranjevanje: /

Previdnostni stavki - odstranjevanje:

P501 Odstraniti vsebino/posodo pri pooblaščenem zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov in odpadne embalaže.

Dodatni stavki:

SP1 S sredstvom ali njegovo embalažo ne onesnaževati vode. Naprav za nanašanje ne čistiti ali izplakovati v bližini površinskih voda. Preprečiti onesnaževanje preko drenažnih in odtočnih jarkov na kmetijskih zemljiščih in cestah.

Imetnik registracije je dolžan, da nevarnost in sestavo sredstva vidno označi na etiketi in v navodilu za uporabo. Oznake za nevarnost sredstva na etiketi mora imetnik registracije uskladiti z vsakokratnimi spremembami v zakonodaji, odločitvami pristojnih organov Evropske unije za razvrščanje, novimi spoznanji in manjšimi spremembami, ki nastanejo po izdaji te odločbe. Imetnik registracije mora o spremembi obvestiti Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

OPOZORILA: Pri tretiranju je treba preprečiti onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in izvirov tako, da se upošteva predpise s področja varovanja voda. Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.

VARSTVO PRI DELU: Pri rokovanju s koncentriranim sredstvom, mešanju škropilne brozge ter polnjenju oziroma čiščenju rezervoarja mora delavec uporabljati primerno zaščitno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice), zaščitne (nitrilne) rokavice in zaprte čevlje. Med tretiranjem s traktorsko nošeno/vlečeno škropilnico mora delavec uporabljati primerno delovno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice) in zaprte čevlje. Pri stiku s tretiranimi rastlinami mora delavec uporabljati primerno delovno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice) in zaprte čevlje.

DELOVNA KARENCA: Vstop delavcev na tretirano površino je dovoljen, ko se škropilna brozga na tretirani površini posuši.

PRVA POMOČ IN MEDICINSKI UKREPI OB NEZGODI:

Splošni ukrepi: Prizadeto osebo se čim prej umakne iz kontaminiranega območja na svež zrak oziroma v dobro prezračen prostor in se jo zavaruje pred mrazom ter vročino. Zagotovi se ji osnovne življenjske funkcije in poišče zdravniško pomoč.

Pri vdihavanju: Ravnanje se je treba v skladu s splošnimi ukrepi.

Stik s kožo: Odstrani se kontaminirana oblačila in obutev, kožo se temeljito umije z vodo in milom. V primeru draženja kože se takoj poišče zdravniško pomoč. Pred ponovno uporabo je potrebno delovno obleko oprati.

Stik z očmi: S palcem in kazalcem se razpre očesni vekci in prizadeto oko temeljito spere s počasnim curkom s čisto mlačno vodo. Odstrani se kontaktne leče, če jih prizadeta oseba ima in če se to lahko stori brez težav. Nadaljuje se z izpiranjem. V primeru draženja se je treba posvetovati z zdravnikom ali okulistom.

Pri zaužitju: Usta se temeljito spere s čisto vodo. Prizadeti naj popije do 2 dl vode. Takoj se pokliče zdravnik. Bruhanja se ne izziva. Nezavestnemu se ne sme izzivati bruhanja, niti se mu ne daje ničesar piti. Če je možno, se zdravniku predloži originalno embalažo in/ali navodilo za uporabo sredstva.

Medicinski ukrepi: Zagotoviti in vzdrževati je treba osnovne življenjske funkcije. Želodca se ne izpira, razen če tako svetuje Center za zastrupitve (Center za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC LJ). Živalsko oglje in salinčno odvajalo se daje le, če tako svetuje Center za zastrupitve (Center za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC LJ). Zdravljenje je simptomatično in podporno. O specifičnem protistrupu se je treba posvetovati s Centrom za zastrupitve (Centrom za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC LJ).